

Puijonlaakson palvelukeskuksen liikuntatilat

Hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentunen Liikuntapaikat

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päätti kokouksessaan 19.5.2021 § 49, että hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen liikuntapaikkapalveluiden palveluverkostoon liitetään 1.10.2021 alkaen Suokadun, Leväsen, Iivolan ja Puijonlaakson toimintakeskusten allastilat. Toimintakeskusten kunto- ja liikuntasalit liitetään 1.1.2022 alkaen hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen liikuntapaikkapalveluiden palveluverkostoon. Toiminnan käynnistäminen edellyttää, että tilat ja toiminta vastaavat niiltä edellytetyistä lain ja turvallisuuden vaatimuksista ja tiloihin ja toimintaan osoitetaan tarvittavat määrärahat.

Puijonlaakson nykyinen palvelukeskus on tarkoitus purkaa lähivuosina ja tilalle toteuttaa uusi palvelukeskus. Puijonlaakson uuden palvelukeskuksen hankesuunnitelmaan on sisällytetty n. 200 neliömetrin suuruinen liikuntasali, välinevarasto ja pukutilat. Liikuntasali oheistiloineen on suunniteltu yhteiskäyttöä varten ja se palvelee arkipäivisin Rajalan koulun liikunnan tarpeita ja se osaltaan mahdollistaa myös muun ikääntyneiden päiväaikaisen käytön sekä liikuntasalin käytön myös asukkaiden harrastamiseen.

Hankesuunnitteluvaiheen alustavat tilakaaviot ja tilaohjelma on laadittu esteettömän liikkumisen periaatteilla ja palvelukeskuksen käyttäjäryhmien tarpeet otetaan huomioon hankkeen suunnittelussa. Lisäksi rakennukseen sijoittuu ikäihmisten päivätoiminnan tiloja. Tilat suunnitellaan muuntojoustavasti siten, että ne ovat päivätoiminnan ulkopuolella käytettävissä monipuolisesti kokoontumiseen ja kerhotoimintaan. Hankesuunnitelmassa on huomioitu myös lounasravintola.

Liikuntasalin käyttötarpeeksi on arvioitu perusopetuksen osalta 25 tuntia viikossa klo 8–15 välisenä aikana. Koulun käyttö painottuu pääsääntöisesti klo 10–14 välille. Perusopetuksen käyttötarpeen lisäksi liikuntasalille on käyttötarvetta aamu- ja päiväaikaan erityisesti ikääntyneiden liikuntaryhmille. Toimintaa järjestävät kaupungin liikunnanohjaajat, kansalaisopisto ja järjestöt. Lisäksi tiloja käyttävät merkittävästi vertaisohjatut ryhmät. Arvio ikääntyneiden liikuntaryhmien osalta klo 9–16 välisenä aikana on 15 tuntia viikossa. Lisäksi klo 16 jälkeen tiloja käyttävät järjestöt oman liikunta-toiminnan järjestämiseen. Liikuntasalin lisäksi käyttöä nykyisessä palvelukeskuksessa on ollut kuntosalilla ja allastiloissa. Erityisesti kuntosalissa on merkittävästi vertaisohjattua ryhmätoimintaa. Ikääntyvien osuus kasvaa tulevina vuosina, joten tulevaisuuden käyttötarve tulee huomioida palveluverkostoa kehitettäessä. Hyvän käyttöasteen saamiseksi liikuntasalin suunnittelussa on tärkeää huomioida koululiikuntatilan ulkopuolinen käyttö sekä koulupäivän aikana sekä koulupäivän ulkopuolella. Tämä tarkoittaa hyvää kulkureittien ja kulunvalvonnan suunnittelua.

Puijonlaakson palvelukeskuksen liikuntatilat toimivat lähialueen asukkaiden liikuntatiloina. Puijonlaakson palvelukeskuksen ympäristössä keskimäärin enintään 1–1,5 kilometrin etäisyydellä sijaitsevat muun muassa Rajalan koulun liikuntatilat, Rajalan kuntosali, Kotkankallion kuntosali, Kuopio-hallin liikuntatilat (hallitilat, parkettitila ja kuntosali), Kuntolaakson uimahallin tilat ja kaksi kuntosalia. Hatsalan koululla sijaitsee myös liikuntatiloja ja niiden tulevaisuus ratkeaa Hatsalan uuden kouluratkaisun yhteydessä. Erityisesti ikääntyvien ryhmäliikunnan mahdollistavia tiloja ovat Kuopio-hallin parkettitila ja uimahallin monitoimiallas sekä päältäan matalampi osa sekä muiden palvelukeskusten erityisesti Suokadun palvelukeskuksen allastilat.

Kyseessä olevan pienen liikuntasalin suunnittelussa on hyvä huomioida, miten liikuntatiloista saadaan mahdollisimman hyvin lapsia omatoimiseen liikkumiseen innostavia, ja kuinka tilat olisivat mahdollisimman monipuolisesti motorisesti kehittäviä. Kyseisen lähestymistavan avulla on mahdollista löytää uudenlaisia ajatuksia liikuntasalin monipuoliseen käyttöön muun muassa ikääntyvien liikunnan ja perheliikunnan tarpeiden näkökulmista. Näitä elementtejä voisivat olla esimerkiksi kiipeilymahdollisuuksien huomiointi seinärakenteissa niin, ettei erillisiä ulokkeita kuitenkaan tuotaisi vaarantamaan turvallista liikkumista sekä monipuolisella tempuratarvustelulla. Erillinen varustelu edellyttää riittäviä varastotiloja niiden säilyttämiseen. Suunnitteluun tulee osallistaa eri käyttäjäryhmät hyvissä ajoin suunnittelun alkuvaiheessa. Liikuntasali tulee varustaa äänieristävällä väliverholla, jolla liikuntasali voidaan tarvittaessa jakaa kahteen osaan. Liikuntasalin vapaan lattiatilan mitoissa olisi hyvä huomioida esimerkiksi pienen koripallokentän mitoitus lisättynä tarvittavilla suoja-alueille ja myös vapaan korkeuden tulisi palvella pallopelien tarpeita.

Liikuntatilojen monikäyttöisyyttä voidaan parantaa toteuttamalla liikuntasalin yhteyteen erillisen toiminnallisen lisätilan, mihin voidaan sijoittaa eri käyttäjäryhmiä palveleva kuntoilu- ja kehonhuoltotoimintoja sekä perusvälineistöä näihin tarpeisiin sekä kehonpainooharjoittelua mahdollistavia kalusteita ja välineistöä. Toiminnallisen lisätilan tarve on noin 80 m².

Liikuntasalien perusvarustuksessa nykyteknologiaa ei yleensä ole tuotu osaksi samoin kuin muissa koulun opetustiloissa. Laadukkailla audiovisuaalisilla ratkaisuilla olisi kuitenkin saatavissa merkittävää lisäarvoa liikunnanopetukseen ja muuhun liikuntatoimintaan. Myös fyysiseen aktiivisuuteen perustuvat pelit avaavat uusia mahdollisuuksia liikunnan harrastamiseen. Liikuntasalin laadukkaat audiovisuaaliset ratkaisut tarjoaisivat paljon mahdollisuuksia toteuttaa liikunnanopetusta, muuta liikunnanharrastusta sekä myös muuta salissa tapahtuvaa opetus ja harrastustoimintaa. Hyvällä äänentoistojärjestelmällä mahdollistetaan musiikin ja mikrofoniin helppo käyttö opetus- ja ohjaustilanteissa. Myös videokuvaa voidaan hyödyntää opetuksessa ja ohjauksessa oikeiden suoritustekniikoiden näyttämässä tai vaikkapa tanssin opetuksessa. Teknologian avulla voidaan toteuttaa myös etänä esimerkiksi liikunnanopetusta tai -ohjausta tai omatoimista ryhmäliikuntaa. (Lähde: Koulujen liikuntasalit - Ideaopas)

Kun liikuntasali suunnitellaan esteettömäksi, ergonomiseksi ja olosuhteitaan laadullisesti miellyttäväksi, siitä hyötyvät monen ikäiset kuntalaiset eri vuorokauden aikoina. Toteutussuunnittelun yhteydessä kartoitetaan liikuntasalin tarkempi varustelutaso eri käyttäjäryhmien kanssa.

Kuopion kaupunki

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

23.06.2021

63 §

Esitys

Esitän, että hyvinvoinnin edistäminen lautakunta päättää osaltaan edellä esitetyn perusteella seuraavasti:

Puijonlaakson uuden palvelukeskuksen yhteiskäyttöön suunniteltavan liikuntasalin tulee olla tarvittaessa äänieristetyllä väliverholla jaettavissa kahteen osaan. Liikuntasalin koko on noin 260 m².

Liikuntasalin vapaan pelitilan mitoituksessa huomioidaan pelikenttämahdollisuus esimerkiksi pienen koripallon kentän mitoituksella lisättynä riittäville suoja-alueilla. Salin korkeuden tulee mahdollistaa sisäpallopelit.

Liikuntasali suunnitellaan siten, että tilat olisivat mahdollisimman hyvin lapsia omatoimiseen liikkumiseen innostavia ja tilat olisivat mahdollisimman monipuolisesti motorisesti kehittäviä. Tähän tarkoitukseen tarvittavalle erilliselle varustelulle tulee olla riittävät varastotilat.

Liikuntasali varustetaan laadukkailla audiovisuaalisilla ratkaisuilla mahdollistamaan monipuolinen liikunnanopetus ja liikunnanharrastaminen sekä myös muu salissa tapahtuva opetus ja harrastustoiminta.

Liikuntasalin yhteyteen toteutetaan erillinen toiminnallinen lisätila, mihin voidaan sijoittaa eri käyttäjäryhmiä palveleva kuntoilu- ja kehonhuoltotoimintoja sekä perusvälineistöä näihin tarpeisiin sekä kehonpainoahjoitteleita mahdollistavia kalusteita ja välineistöä. Suunnittelussa huomioidaan erityisesti ikääntyneiden tarpeet. Toiminnallisen lisätilan tarve on noin 80 m².

Tarvittavat oheistilat, kuten pukutilat ja varastot, suunnitellaan useat eri käyttäjäryhmät huomioiden. Eri käyttäjäryhmät osallistetaan Puijonlaakson palvelukeskuksen liikuntatilojen ja niiden varustelun suunnitteluun.

Puijonlaakson uuteen palvelukeskukseen ei toteuteta uima-allastiloja vaan vesiliikuntatarpeisiin vastataan Kuntolaakson uimahallin eri käyttäjäryhmille soveltuvissa tiloissa sekä muiden palvelukeskusten, erityisesti Suokadun palvelukeskuksen tiloissa.

Liitteet

9 6073/2021 Vaikutusten arviointi

Valmistelija

Carita Randelin-Kauppinen

puh. +358 44 718 2509

Tanja Karpasto

puh. +358 44 718 4130

Janne Hentunen

puh. +358 17 18 2502

Saku Kekäläinen

puh. +358 44 718 2515

Ilja Venäläinen

puh. +358 44 718 2500

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Saarinen

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päättää hyväksyä hyvinvoinnin edistämisen johtajan esityksen.

Päätös

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

